

DAG VAN DE BEROEPSKOLOM 2017

Nieuwsbrief 6

12 september 2017

Uitgave van de Leido Academy, thema-netwerk voor LevenLang Leren

SAMENWERKING MBO EN HBO BINNEN DE BEROEPSKOLOM

UITDAGINGEN VOOR HET MBO = EEN INHOUDELIJKE UITDAGING VOOR HET HBO

Vrijdag 6 oktober 2017
10.00 – 16.15 uur

Hotel Mercure Amersfoort – op loopafstand van Station Amersfoort-Centraal

Inleiding

Zoals gemeld in het vorige nummer zullen we in aanloop naar de Dag van de Beroepskolom steeds een specifieke sub-thema kort onder de loep nemen. Dit is om aan te geven dat er ontzettend veel gebeurt in het mbo, met consequenties voor de doorstroom naar het hbo, de Ad resp. de Bachelor.

Praat en denk mee

Een sub-thema: keuzedelen voorbereiding hbo (KVH's) en examinering

Vorige week liet de minister weten dat het mbo langer de tijd krijgt om de keuzedelen vorm te geven, om te bezien hoe de inhoud, de vormgeving en de examinering zo optimaal mogelijk zijn in te vullen. Alle partijen (ook de VH?) hebben daarop aangedrongen, volgens haar. Dus pas degenen die in 2020 mbo-4 aan een opleiding beginnen, moeten er rekening mee houden dat de keuzedelen meetellen voor het slagen en zakken. Deze studenten komen in 2023 dan wel 2024 aan de hbo-poort aankloppen, onder meer via de studiekeuzecheck. Ook houdt dit in dat eventuele nieuwe vormen voor toelatingseisen in die periode niet kunnen worden opgehangen aan het verplicht stellen van KVH's door hogescholen. Misschien willen ze dit om bepaalde redenen graag, maar men zal nog even geduld dienen te hebben.

Hier een tweetal passages uit de brief van de minister (waarbij we interessante zinsdelen vet afdrukken).

*“Het staat wat mij betreft niet ter discussie dat keuzedelen **volwaardig** mee gaan tellen in de slaagzakregeling voor het behalen van een mbo-diploma. Er is echter, zo hebben **de uitvoerende partijen mij met klem laten weten, meer tijd** nodig dan in eerste instantie voorzien om het majeure proces van implementatie van de keuzedelen op een kwalitatief goede en verantwoorde manier te kunnen doorlopen. Daarom informeer ik u met deze brief dat ik, op voorstel van SBB namens de mbo- instellingen en sociale partners, besloten heb de ingangsdatum aan te passen. Met deze aanpassing zal de inwerkingtredingsdatum twee jaar doorschuiven en komen te liggen op **studiejaar 2020-2021**. Dit is nodig omdat het overgrote deel van de onderwijsinstellingen meer tijd nodig blijkt te hebben om **ervaring op te doen** met zowel de vormgeving als programmering van de keuzedelen.*

Ondanks alle inspanningen blijkt namelijk dat nog niet voor alle keuzedelen goed onderwijs- en examenmateriaal beschikbaar is.

Het doorschuiven van de ingangsdatum geeft bestuurders, docenten, het beroepenveld en leveranciers van examens en lesmateriaal de tijd om de ingezette implementatie van de keuzedelen op een goede manier te continueren en tot een succes te maken.

Dat is in het belang van studenten.

Met de invoering van de herziene kwalificatiestructuur inclusief keuzedelen is er de afgelopen jaren een grote verandering in het mbo doorgevoerd die eraan gaat bijdragen dat **mbo-gediplomeerden nog beter in staat zijn om een baan op niveau te vinden na hun studie, succesvol door te kunnen stromen naar vervolgonderwijs en volwaardig te kunnen deelnemen aan de samenleving.**"

Rol KVH's bij doorstroom

Het is bekend dat in veel regionale samenwerkingsverbanden gigantisch hard wordt gewerkt aan het stroomlijnen van de aansluiting en het naadlozer maken van de doorstroom van mbo naar hbo. Keuzedelen zoals de KVH's kunnen daarbij een belangrijke rol spelen.

Nu is altijd wel tot nu toe de insteek vanuit veel hogescholen geweest dat het geen zin heeft om KVH's verplicht te stellen zodat via die weg met een mbo-examen kan worden geprobeerd de instroomcompetenties meer dan nu aan te passen aan de begincompetenties van hbo-opleidingen. Het effect kan zijn dat mbo-studenten deze KVH's juist gaan vermijden en dan zou op termijn een verplichting ervan binnen de toelatingseisen kunnen opduiken.

De uitdaging zit 'm erin de mbo-studenten straks te laten zien dat de succeschansen veel groter worden als een of meer KVH's zijn gevolgd en het kiezen ervan in het voordeel van de studenten is. Een intrinsieke motivatie is het beste wat kan helpen.

Overgangperiode

Daarnaast moet er echter worden voldaan aan de exameneisen die voor mbo-4-studenten gelden. Tot 2023 zijn het deze eisen die bepalen wat het resultaat is, om te worden opgenomen in het mbo-diplomasupplement (cijferlijst). Dat lijkt meer vrijheid in te houden, ook al omdat een onvoldoende geen dramatische gevolgen heeft – naast de negatieve ervaring van de student, dat weer wel. Maar vanaf 2023 is dit dus anders.

Wat samen te doen

De vraag is hoe in de komende jaren een goede, dekkende en relevante monitoring kan plaatsvinden van de resultaten van degenen die de KVH's kiezen en vanaf 2018 (er waren pilots) instromen in een Ad of Bachelor. Ook het bezien waar ze het meeste effect hebben, is van grote waarde.

Het is dan niet alleen een inhoudelijke actie. De resultaten die naar boven worden gehaald, moeten vooral worden gebruikt om te bezien hoe de examinering het beste kan plaatsvinden, wat daarbij de rol van hogescholen is, welke mogelijkheden er zijn om de intrinsieke motivatie om de KVH's te kiezen te vergroten, alsmede om na te gaan hoe ze in het gehele begeleidingstraject met inbreng van een studiekeuzecheck ondergebracht kunnen worden.

Met andere woorden: Hoe past het opdoen van ervaringen als mbo en hbo in de invulling van het overheidsbeleid? En hoe kunnen de deskundigen die er binnen de instellingen dagelijks mee bezig zijn, hun gedachten doorspelen naar de besluitvormers? Een belangrijk aspect van het thema van de Dag van de Beroepskolom!

Programma

09.15 – 10.00 uur	Ontvangst en registratie
10.00 – 10.05 uur	Welkom en korte toelichting op het programma en de verwachtingen
10.05 – 10.20 uur	De Traditionele Keiharde Kennis Kwis (K3)
10.20 – 10.50 uur	Ontwikkelingen en acties in het mbo – en wat kunnen we er daarvan leren als het gaat om de afstemming op elkaar binnen de beroepskolom... <ul style="list-style-type: none">• René van Schalkwijk, voormalig lid CvB Horizon College, voorzitter EUproVET (Europees Platform voor nationale VET-associaties)
10.50 – 11.15 uur	Wet- en regelgeving mbo en hbo: gezamenlijke of separate ontwikkelingen – en in welke mate spelen de gemeenschappelijke doelstellingen een rol, gelet op de sectorale belangen: een inventarisatie... <ul style="list-style-type: none">• Beleid overheid: Interactieve sessie met de aanwezigen• Aan de hand van recente voorbeelden, op basis van gesprekken met de betrokken beleidsmakers

11.15 – 11.30 uur	Pauze
11.30 – 12.30 uur	Huidige en op korte termijn te verwachten ontwikkelingen in het mbo, en scenario's voor de consequenties voor de loopbaan van mbo'ers – met werken, leren dan wel een combinatie daarvan - wat zijn valkuilen als het gaat om de dynamiek in het gehele systeem als er geen afstemming plaatsvindt... Inleidingen vanuit: <ul style="list-style-type: none"> • Werkgeversorganisaties - loopbanen van mbo'ers <i>Gertrud van Erp, secretaris onderwijs MKB Nederland / VNO-NCW</i> • Practoraat Creatief Vakmanschap ROC van Amsterdam en dit vakmanschap op niveau 5 <i>Marieke Gervers, Practor, en Eric Aldewereld, ontwikkelaar onderwijs</i> • SBB en ruimte in de kwalificatiedossiers van mbo-4 voor doorstroom naar hogere niveaus <i>Wim Jellema en Jan Nienhuis, SBB</i>
12.30 – 12.50 uur	Vragen en antwoorden n.a.v. de inleidingen...
12.50 – 13.35 uur	Lunch
13.35 – 14.00 uur	Internationale ontwikkelingen rond het mbo: wat pikt het Nederlandse mbo daarvan op en wat kunnen ze vervolgens mee gaan doen... <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hans Daale, Leido / CHAIN5</i>
14.00 – 14.10 uur	Presentatie van stellingen – basis voor het kiezen van een discussietafel
14.10 – 14.50 uur	Discussietafels – leidend tot het vaststellen van relevante thema's – en de mogelijkheden om daarmee aan de slag te gaan <i>Er zullen in de week voorafgaande aan de DvdB stellingen worden verspreid zodat de deelnemers zich kunnen voorbereiden. Tevens zal worden gevraagd om van tevoren ingevulde formulieren mee te nemen, en deze tijdens de sessies verder in te vullen aan de hand van de discussies – en alles vervolgens in te leveren voor een rapport met de uitkomsten van deze dag.</i>
14.50 – 15.00 uur	Pauze
15.00 – 15.45 uur	Panel met inleiders en experts over de consequenties van alle ontwikkelingen, mede kijkend naar voorstellen zoals naar voren komen uit 'de studenten-labs' en de 'voorstellen vanuit het hbo voor vernieuwde regionale samenwerkingsverbanden mbo-hbo' <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moderatie: René van Schalkwijk</i>
15.45 – 16.10 uur	Reflectie op de discussies, het panel en... het hele onderwerp van deze Dag van de Beroepskolom – plus discussie met de zaal <ul style="list-style-type: none"> • <i>Paul Oomens, directeur MBO Raad</i>
16.10 – 16.15 uur	Oproep voor participatie in BK16/20 en afsluiting
Extra:	
16.15 – 16.45 uur	Overleg met deelnemers die willen participeren in BK16/20 en daaraan te koppelen werkgroepen

Praktische zaken

- Vrijdag 6 oktober, van 10.00 tot 16.15 uur (inloop vanaf 9.15 uur)
- In het conferentiecentrum van Hotel Mercure, Amersfoort (op loopafstand van het centraal station, tegenover de locatie van de Hogeschool Utrecht). Er is een parkeergarage voor deelnemers, tegen gereduceerde kosten.
Zie: <http://www.mercure.com/nl/hotel-8996-mercure-hotel-amersfoort-centre/location.shtml>
- De kosten voor deelname bedragen 135 euro (excl. btw)
- Aanmelding is mogelijk via info@leido.nl. Afmelden tot 25 september is kosteloos.